

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości bieżące. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Obwieszczenie.

Wysokie c. k. ministerstwo stanu reskryptem z dnia 12go czerwca 1861 r. do l. 3430 pozwoliło wybór nowego Wydziału gminy król. stol. miasta Lwowa na podstawie prowizorycznej ustawy z dnia 20. lipca 1848 r. przeprowadzić.

Komisya do przeprowadzenia czynności tego wyboru wyznaczona uchwałą teraźniejszego wydziału miejskiego z dnia 11. lipca 1861 roku, wzywając mieszkańców tego stołecznego miasta do gorliwego udziału w wyborach nowej reprezentacji gminy, podaje niniejszem stosownie do §. 9. ustawy prow. *prawne warunki obierania i obieralności* do wiadomości powszechnej:

A. Prawo wybierania.

Mają prawo głosować przy wyborze wydziału miejskiego wszyscy we Lwowie osiedli obywatele państwa męskiej płci 24 lat skończonych mający, i w zupełnym używaniu swoich praw cywilnych zostający, jeżeli do jednej z następujących 5 kategorii należą:

1. obywatele i właściciele domu lub gruntu w obrębie miasta z wyłączeniem tych, którzy wsparcie z funduszków dla ubogich pobierają;
2. graduowani doktorowie wszystkich fakultetów od dwóch lat stałe zamieszkanie we Lwowie mający;
3. przełożeni, profesorowie i nauczyciele wszystkich we Lwowie istniejących publicznych zakładów naukowych;
4. wyższe duchowieństwo, proboszcze wszystkich wyznań chrześcijańskich, zatem i predykanci gminy ewangelickiej augsburgskiego i helweckiego wyznania; tudzież rabin predykant i nauczyciel religii gminy starozakonnych;
5. wszyscy, którzy nie należąc do jednej z powyższych kategorii, od zarobku podatkowi podlegającego, w ostatnim roku stały podatek opłacali.

Osoba należąca do kilku kategorii raz tylko głosować może.

Wyłączeni od prawa głosowania są krydaryusze, którzy niewinności swojej nie udowodnili, i ci, którzy o czyn hańbiący oskarżeni, za niewinnych uznani nie zostali.

B. Obieralność.

Obranym być może do wydziału miejskiego każdy mieszkaniec, prawo obierania mający, który jest nieskażonej sławy, 30 lat wieku ukończył, od dwóch lat we Lwowie jest osiedlony i posiada dochód niezawistą subsystencję jego zabezpieczający, lub w ogóle przynajmniej dwadzieścia złr. m. k. stałego podatku w ostatnim roku opłacał, zresztą jeżeli po polsku lub po niemiecku czytać i pisać umie.

Nie są obieralni: urzędnicy i słudzy miasta Lwowa w czynnej służbie zostający, wojskowi w czynnej służbie będący, nakoniec urzędnicy rządowi.

Mieszkanie i inni mieszkańcy miasta, nie mogą być do wydziału przyjęci, jeżeli z miastem w takie stosunki z interesów lub jakichkolwiek przedsięwzięciach wpływające wejda, z których według prawa cywilnego pretensje wzajemne wynikać mogą, dopóki taki stosunek lub wynikający z niego obrachunek istnieje. Proces z miastem ten sam za sobą pociąga skutek.

C. Dowody prawa wybieralności i obieralności.

W razie uznanej potrzeby komisya wyborcza żądać będzie dowodów prawa wybierania i obieralności, ku czemu posłużą;

1. metryki urodzenia, w celu udowodnienia wieku;
2. świadectwa tabularne lub dekreta własności, dla udowodnienia wątpliwej może własności gruntu lub domu;
3. dekreta nadanego prawa obywatelstwa;
4. dyplom na stopień doktora jakiego fakultetu;
5. poświadczenia pisemne c. k. dyrekcji policji co do stałego zamieszkania we Lwowie;
6. arkusze lub książeczki podatkowe, wykazujące ilość opłaconego w r. 1860 zwyczajnego stałego podatku zarobkowego, gruntowego i domowego.

Takowe dokumenta, szczególnie zaś metryki urodzenia, arkusze i książeczki podatkowe każdy zgłaszający się do prawa głosowania i obieralności, do złożenia w komisji wyborczej przygotowane mieć winien.

D. Spisywanie wyborców.

Stosownie do §. 11. ustawy prow. wydzieliła komisya wyborcza celem sporządzenia spisów wyborców pięć oddziałów dla pięciu dzielnic miasta Lwowa.

Oddziały te urzędować będą począwszy od 1. aż do 14. września 1861 r. włącznie, bez przerwy przed południem od 9ej rano, do 12ej godziny w południe, a mianowicie:

oddział dla dzielnicy miasta w ratuszu (w sali radnej na 1em piętrze).

oddział dla I. części miasta w domu pod nr. 373¹/₄, przy ulicy wyższej Chorążczyzny,

oddział dla II. części miasta w domu pod nr. 140²/₄, w pałacu przy ogrodzie pojezuickim,

oddział dla III. części miasta w domu pod nr. 409³/₄, przy ulicy żółkiewskiej, obok klasztoru OO. Bazylianów, w urzędzie grodzkim,

oddział dla IV. części miasta w domu pod nr. 585⁴/₄, przy ulicy wyższej gliniańskiej, w urzędzie grodzkim.

Spisywanie wyborców odbywać się będzie z kolei numerów domów w każdej dzielnicy.

Termin przypadający na każdy dom w szczególności, ogłoszony będzie przez urzędy landwójtowskie przed rozpoczęciem czynności spisu.

E. Wydawanie kart legitymacyjnych.

Ustanowione dla pięciu dzielnic miasta Lwowa oddziały komisji wyborczej, uznawszy za udowodnione prawa zgłaszających się do spisu wyborców, wydawać im będą karty legitymacyjne.

F. Reklamacya.

Spisy wyborców i obieralnych przez oddziały komisji wyborczej sporządzone, złożone będą przez czas od 15go do 22go września 1861 roku w sali ratuszowej na 1szem piętrze do publicznego przejrzenia; w tym też terminie prekluzyjnym wniesione być mogą reklamacye przeciw rzeczonym spisom.

Wniesione reklamacye stosownie do §. 9 ust. prow. komisya wyborcza rozstrzyga ostatecznie.

Po upływie terminu wniesione reklamacye nie będą uwzględnione.

G. Spisy obieralnych.

Po upływie terminu do reklamacyi, komisya wyborcza sporządzi spisy obieralnych, które obejmować będą imiona i nazwiska wszystkich mających prawo obieralności.

Drukowane te spisy obieralnych, w dniach od 1. do 9go paźdz. 1861 roku wydawane będą każdemu wyborcy bezpłatnie w magistracie, lub w dotyczącym urzędzie landwójtowskim za okazaniem karty legitymacyjnej, na której wydanie zanotuje się.

Równocześnie otrzyma każdy wyborca blankiet karty do głosowania w celu wypełnienia onego imionami i nazwiskami tych, na których głosuje.

II. Wybór Wydziału gminy miasta Lwowa.

Czynność wyboru nowego Wydziału odbywać się będzie w dniach 10., 11. i 12. października 1861 r. a to rano od godziny 9tej do 12tej w południe, zaś po południu od godziny 3tej do 6tej każdego dnia, równocześnie we wszystkich dzielnicach miasta jako osobnych okręgach wyborczych.

Każdy wyborca umieści na otrzymanym blankiecie według upodobania swego, ze względem jednak na oznaczoną liczbę 85 chrześcian i 15 starozakonnych, nie więcej i nie mniej jak 100 nazwisk mężów obieralnych, objętych spisem tychże przez komisję wyborczą sporządzonym.

Kartki obejmujące mniej lub więcej nad wyz oznaczoną liczbę nazwisk mężów obieralnych, lub też obejmujące nazwiska osób nie posiadających ku temu potrzebnych przymiotów, a zatem spisem obieralnych nie objętych, jako nieważne uwzględnione nie będą.

Kartkę po opieczętowaniu jej i opatrzeniu zewnątrz własnoręcznym swym podpisem, złoży wyborca razem z kartą legitymacyjną do rąk oddziału komisji wyborczej dzielnicy mieszkania swojego.

Wolno wszakże każdemu wyborcy zadyktować ustnie do protokołu komisji nazwiska obieralnych, którym głos swój daje, w liczbie ustanowionej.

Głosowanie przez zastępców nie ma miejsca.

I. Rezultat wyborów.

Rezultat wyborów, zapadających względą większością głosów, podany będzie zaraz po obliczeniu głosów w obec komisji dokonaniem, plakatami do powszechnej wiadomości.

Lwów dnia 8. sierpnia 1861 r.

Franciszek Kroehl.
c. k. radca nam. i burmistrz.

Członkowie komisji:

Dla okręgu miasta: Radca magistratualny *Baumann Józef; Towarnicki Jan; Dr. Malinowski Józef; Dr. Landesberger Maxymilian; Milaszewski Ignacy; Piątkowski Felix.*

Dla okręgu 1. części: Radca magistr. *Gregorowicz Benedykt; Dr. Maciejowski Felix; Straszek Łukasz; Nirenstein Ozyasz; Boziewicz Norbert Antoni; Mrazek Łukasz.*

Dla okręgu 2. części: Radca magistrat. *Kuryłowicz Karol; Turasiewicz Tomasz; Dr. Barach Rapaport; Adamski Franciszek; Blechschmidt Karol; Wojtawicki Rudolf.*

Dla okręgu 3. części: Radca magistratualny *Vrabetz Jan; Schram Franciszek; Schmidt Jan; Armatus Karol; Dr. Kollischer Juliusz; Bernstein J. H.*

Dla okręgu 4. części: Radca magistrat. *Szamota Nikodem; Hübner Fryderyk; Winiarz Edward; Goldbaum Awigdor; Schimser Leopold; Turasiewicz Romuald.*

Tarnów, 19. sierpnia. Dzień urodzin Jego c. k. apost. Mości obchodzony był tu wczoraj z całą uroczystością. Już od piątej godziny rano salwy z moździerzy zwiastowały co półtora godziny oczekiwana chwilę uroczystego obchodu. O 10 godzinie wystąpiło wojsko w całej paradzie przed kościołem, w którym celebrował Najprzewielebniejszy ksiądz Biskup Józef Pukalski, a wszystkie władze, urzędy, reprezentanci gminy miejskiej, i wielka liczba publiczności byli obecni. Po sumie odspiewano hymn ludu, a w końcu po nabożeństwie nastąpiło defilowanie wojska.

(Uroczystość Urodzin Jego c. k. Apost. Mości. — Nowe wybory w Istrii.)

Wiedeń, 19. sierpnia. *Gazeta wiedeńska* pisze: Najwyższy dzień urodzin Jego c. k. Apost. Mości jest rokrocznie najweselejszym i najważniejszym dniem dla Austrii.

Wczorajsza uroczystość pobudzała do tem większej pobożności, iż z łaskawej ręki Monarchy spłynęła pełnia nowej siły i wolności na wielką ojczyznę w chwili, gdzie w każdej piersi podwójnie silnie wzrosło przekonanie, że w koronie i w wysokim Monarsze, który ją nosi, spoczywa rękojmia powszechnych warunków życia dla wszystkich ludów Austrii.

Już o świcie rozpoczęła się uroczystość. W kasarniach i na głównym odwachu dworskim zabrzmiała pobudka, a wnet i wojskowa muzyka po ulicach. O godzinie siódmej wystąpiła załoga pod dowództwem fml. de Schiller w całej paradzie, i ustawiła się na Glacis Josefsztadzkim w potrójnym szeregu. Biskup polny Leonhard celebrował w wystawionej umyślnie kaplicy obozowej mszę polową, na której byli obecni Ich ces. Wysokości dostojni Arcyksiążęta Leopold, Rajner, Fymunt i Józef, książe Wirtemberski i badeński. Jego dostojność zm. książe Windischgrätz i fml. hr. Grönne, tudzież wielka liczba jeneratów i oficerów sztabowych.

Podczas nabożeństwa dawały wojska, tudzież działa rozstawione na basztach, zwykłe salwy, poczem wojsko defilowało przed zebraną jeneralicją.

O godzinie 11tej było uroczyste nabożeństwo w kościele św. Szczepana, gdzie celebrował Jego Eminencya kardynał książe Arcybiskup. Także we wszystkich innych kościołach i bożnicach izraelskich odprawiono uroczyste nabożeństwa. Wszędzie znajdowała się wielka liczba pobożnych.

— Jego Excelencya baron Burger, c. k. namiestnik kraju nadbrzeżnego wydał z Tryestu dnia 16go b. m. rozporządzenie względem nowych wyborów na sejm krajowy w Istrii. Dnia 7. września odbędą się wybory deputowanych gmin wiejskich dnia 12., wybory deputowanych miast, miasteczek i miejsc przemysłowych, jako też izby handlowej w Rovigno, a dnia 17. w Parenzo, odbędą się wybory deputowanych wielkich posiadłości.

Ameryka.

(Uchwała konfiskaty. — Poczta amerykańska.)

Następująca jest dosłowna treść, jak ją *Gazeta wied.* podaje, przyjętej ostatniego tygodnia w senacie ustawy względem konfiskaty:

„Sekt. 1. Ażeby konfiskować własność, która jest obracana na zamiary insurekcyjne, uchwalono aktem, że tak podczas teraźniejszej jak przyszłej insurekcyi przeciw rządowi Stanów zjednoczonych, gdy prezydent tych Stanów ogłosi proklamacyą, że ustawom Stanów zjednoczonych stawia opór i przeszkadza ich wykonaniu przez związki, które są zbyt mocne, ażeby je zwyczajną procedurą sądową przytłumić można, jeżeli jakie osoby, albo też ich agent, pełnomocnik itd. kupują lub sobie przywłaszczają, sprzedają lub odstępują własność jakiegobądź rodzaju w tym zamiarze, ażeby ją obracano na pomoc, wsparcie lub popieranie oporu przeciw ustawom, tedy wszelka taka własność ogłasza się prawną konfiskatą, i zabiera gdziekolwiek się znajdzie, a prezydenta Stanów zjednoczonych ma być obowiązkiem zabierać ją, konfiskować i obsadzać. Sekt. 2. Następnie uchwała się: ażeby takie konfiskaty obsadzano w sądach dystryktowych, które mają jurysdykcyę nad niemi, albo w sądzie admiralicyi tego dystryktu, w którym zostały zabrane.

Sekt. 3. Następnie uchwała się, ażeby jeneralny albo dystryktowy prokurator wytoczył proces dla obsadzenia, i w takim razie przychód ma przypaść dla Stanów zjednoczonych, albo też jeśli jaka osoba uczyni podanie do takiego prokuratora, to w tym przypadku przychód będzie podzielony na równe części między denuncyanta i Stany zjednoczone. Sekt. 4. A nakoniec uchwalono, że jeżeli jaka osoba, która utrzymuje, że jest uprawniona ustawami państwa do posługi lub do roboty dla innej osoby, używa tej osoby do pomocy i popierania insurekcyi lub do oporu przeciw ustawom Stanów zjednoczonych, albo pozwala, ażeby do tego była używana, tedy ta osoba ma utracić wszelkie prawo do takich posług albo roboty, a osoba, której robotę lub posługę w ten sposób poruczono, będzie od tego uwolniona, jakiegokolwiek przeciw temu przemawiałoby prawo.“

— Dzienniki amerykańskie otrzymane parowcem „Asia“ nie zawierają żadnego wyjaśnienia względem obrotu operacyi wojskowych północy i południa. Sekretarz wojenny oświadczył izbie deputowanych, że żadnej nie ma wiadomości, czy istotnie konfederacya południowa używa w wojsku Indian i murzynów. Ochotnicy północni prawie wszędzie rozstawili się z bezkarności i braku organizacji. Zbiegostwa wydarzają się u nich bardzo często, w Waszyngtonie tak zwani Zuawi ogniovi podnieśli bunt, pułk musiał wyruszyć, aby ich rozbroić.

Jenerał McClellan miał zamiar wydać rozkaz do armii, aby ani oficerowie, ani żołnierze bez pisemnego zezwolenia dowódcy nie opuszczali obozu. Jenerał Scott skierował wszystkie baterye na linię rzeki Potomac, i dogląda pospiechu w budowie okopów między Longbridge a Alexandryą. Z północy i zachodu liczne wojska przechodziły ku Harpers Ferry i Washingtonowi. W kilku utarczках w Missouri wojska związkowe odniosły zwycięstwo.

Anglia.

(Traktat z Francją względem wynajmu robotników.)

Lubo *Times* wysławia świeżo zawarty traktat względem dostarczenia angielskich Kuliów dla osad francuskich, nie pochwała go ministeryalna *Morning Post* i dopatruje w nim nie jedno co wzniecać może obawę. Doświadczyliśmy tego, mówi *Morning Post*, że pomimo wszelkich środków ostrożności i regulaminów, trudno nam bywa Kuliów angielskich, na okrętach angielskich chronić od złego obejścia, a cóż dopiero dzieć się będzie na okrętach francuskich, jakąż mamy rękojmię, że w koloniach francuskich dobrze będą traktowani. Umowa jest pod wszelkim względem bardzo korzystna dla Francyi. Dajemy jej wolny przystęp na targ robotników w Indiach i przyzwalamy, aby prowadziła współzawodnictwo z naszymi kolonistami. Za to nie nam Francya nie daje prócz obietnicy, że za rok, kiedy już tysiące Afrykanów naprowadzi dla kolonii francuskich, odwoła swój system nabywania złamta robotników. Nikt nie zaprzeczy, że ten plan nabytku robotników jest zamaskowanym handlem niewolników, i można powiedzieć, że my przekupujemy Francję, ażeby zaniechała handlu tego, który już traktatami zakazany został. Oprócz tego, pozwolenie wywozić tysiące poddanych angielskich z Indyi do Martiniki i Kajenny, jest jeszcze z innej strony godne zastanowienia. Umowa jest sądem polubownym, jest usiłowaniem, jakby rozwiązać wielką trudność, a korzyść jej okaże się dopiero w skutku. Pomyślność przedsięwzięcia, zależy od uczciwości rządu francuskiego; a jeśliby złąd urosły nowe nadzycia, wkrótce i traktat upadnie.

Francya.

(Uznanie królestwa Włoch. — Wiadomości bieżące. — Mowa prefekta Sekwany przy otwarciu bulwaru Malesherbes.)

Paryz, 16. sierpnia. *Patrie* pisze: Ambasador Króla Wiktora Emanuela w Bruxeli, otrzymał od belgijskiego ministra spraw wewnętrznych p. Vriès, urzędowe oświadczenie, że Belgia królestwo włoskie uznaje.

Zapewniają że wkrótce Prusy za przykładem pójdą, a będzie to pierwsza czynność nowego gabinetu w Berlinie.

— Gabinet petersburski odmówił swego upoważnienia na telegraf podmorski między szwedzką wyspą Gothland, a rosyjskim miastem Libawą.

— Księżę Napoleon stanął dnia 3. b. m. z księżną Matyldą w Waszyngtonie.

— Za największą uroczystość ostatnich dni uważają otwarcie bulwaru Malesherbes, nie tak dla swej okazałości jak raczej, że wymierzone było na sprostowanie opinii publicznej, powstającej na demolicyę i przemianę starego Paryza. I z tego względu ważną była odpowiedź Cesarza, nie mniej jak i następująca (w treści) mowa, którą miał do Cesarza prefekt Sekwany. W mowie swej prefekt wspomniał najprzód, że już Napoleon I. miał plan założyć rzeczony bulwar, rozwoził się następnie nad pożytkiem i korzyściami tej nowej drogi, przyczem wspomniał także jaka niechęć właścicieli domów zburzonych przejmują. Przyznał, że wywłaszczono 17 właścicieli nowych i pięknych domów wielkim kosztem, lecz uczynił zarazem uwagę, że raczej wypadłoby gniewać się na tych, którzy domy te w tem miejscu budowali, niżeli na tych, którzy je złąd uprzętnęli. Oprócz tych 17 domów na całej przestrzeni od kościoła Ś. Magdaleny do bulwaru zewnętrznego, długości metrów 1550 a szerokości 34, i dalej aż do drogi Asnieres, na przestrzeni długiej 1270 metr. zburzone 22 starych, 45 walących się i 12 w najgorszym stanie będących domów, natomiast wzniesiono

144 wspaniałych gmachów i wzniesie się ich daleko jeszcze więcej na ogromnej tej odskoniętej przestrzeni. Dolina Momaux stała się prawdziwym miastem. W miejscu, gdzie przebito ulicę Rivoli aby połączyć ratusz z placem Luwru zburzono 230 domów na przestrzeni długiej 940 a szerokiej 22 metry. Natomiast zbudowano nowych gmachów 89. Na utworzenie bulwaru Sebastopolskiego zburzono 458 domów na przestrzeni 1400 metr. długości a 30 met. szerokości, natomiast zbudowano nowych 204. Nikt pewno tego nie żałuje. W ciągu wielkich robót rozpoczętych w r. 1853 zburzono w ośmiu latach 2494 domów, a postawiono natomiast 17.721. Otworzenie drogi Rivoli i bulwaru Sebastopolskiego przyniosło wielkie szkody przemysłowej i pracowitej ludności tamtejszych dzielnic miasta. Nikt jednak nie szemrał, znosząc dla dobra powszechnego najdotkliwsze zmiany. Obecnie nie potrzeba było burzyć sklepów i warsztatów a przecie powstało szemranie, chociaż domy te należały do zamożnych osób, które nie poniosły straty innej, jak tylko niedogodność zmiany pomieszkania. Łatwo pojąć, że osoby nie oswojone z tem, aby znosić cośkolwiek wbrew swym przyzwyczajeniom nie chętnie poddawały się demokratycznej zasadzie: równość wszystkich w obliczu prawa. Ale że skargi ich znalazły echo u ludzi, którzy się mienia liberalnymi *par excellence*, to wytłumaczyć się daje zaledwo dążnością ganić wszystkie kroki administracji rządowej. Mowca wyliczając następnie projektowane nowe budowy dodaje, że uboga ludność paryska będzie miała niebawem wielką ilość pomieszkań. W r. 1860 wybudowano 9023 domów, które już są zamieszkałe, a to po cenach najmu następujących: 671 pomieszkań po 150 franków i wyżej, 330 po 1000 do 1500 fr., 1030 po 500 do 1000 fr., a 5270 po 250 do 500 frank. Nadto uwolniono 1722 pomieszkań od podatku, iż opłata czynszu z nich nie wynosi 250 franków. Miasto Paryż, którego dochody stanowią hypotekę kasy robót około Paryża (*caisse des travaux de Paris*) miała w roku 1860 nadwyżkę dochodu 18,733.463 fr. a na rok przyszły przewyżka wynosić będzie niezawodnie 20 milionów. Dziś rano wynosił stan kasy municypalnej 30 milionów. Dalecy zatem jesteśmy od wszelkich niebezpieczeństw jakimi nam grożą niechętni, pomimo że coroczne sprawozdania fałsz zadają ich wróżbom. W starym Rzymie, temi słowy zakończył mowca, Cesarzowie i konsulowie skarbili sobie wdzięczność ludu wznosząc wielkie ku ozdobie i pożytkowi miasta budowle, a największą pochwałę uzyskał synowiec Cesarza, że przyzodobił Cezarów siedzibę. Sire! Potomkowie nasi spożywając owoce troskliwości Waszej cesarskiej Mości o wzrost naszego miasta, przyznając że i tutaj synowiec Cezara odnowił Cezarów miasto, lecz głównie dlatego, aby podnieść dobry byt swych poddanych i że wytrwałością swą w tym mozolnem przedsięwzięciu wśród trosk rządu Wasza Cesarska Mość zasłużyła się wielce obecności i przyszłości.

Włochy.

(Zniesienie klasztorów. — Adresy.)

Genoa, 14. sierpnia. Według doniesienia telegraficznego z Neapolu zniesione zostały wszystkie żeńskie i męskie klasztory z wyjątkiem tych zakonów co się trudnią nauką i wychowaniem dzieci jak n. p. są Barnabici i inni. Lecz państwo zastrzega dla siebie prawo nadzoru szkół i oznaczenia książek naukowych. Wyjści zostają z pod tego rozkazu Benedyktyni Montecasino, Cava i Montevergine, tudzież niektóre inne wyraźnie wymienione klasztory. Zakony żebrackie pozostają, ale im nie wolno przyjmować do nowicyatu, a w czasie, gdy się liczba ich pomniejszy rząd im wyznaczy pomieszkania stosowniejsze. Uwolnieni z klasztorów mnichy i mniszki pobierają ze skarbu publicznego pensji miesięcznie 9 dukatów.

— *Gazeta tryestska* donosi z Medyolanu pod dn. 9. b. m. co następuje:

Juz od kilku tygodni był rząd zawiadomiony, że w całym kraju zbierają podpisy do wielkiej petycji do Cesarza Francuzów z kategorycznym wezwaniem aby usunął wojsko swe z Rzymu. Rząd francuski sam zawiadomił rząd turyński o tej petycji, zaczem minister wydał znany okólnik do gubernatorów. Jakiś czas ucichły wszystkie wieści o tym adresie w formie petycji i mniemano, że Mazzini po rozgłoszeniu projektu odstąpił od niego. Lecz przed kilku dniami dochodzi znów do wiadomości kwesturze w Medyolanie, że do kawiarni przy ulicy due Torri wchodzi co nocy po zamknięciu kawiarni około 3. godziny nad ranem bocznymi drzwiami wielka liczba osób i po kilku minutach wychodzą, ustępując miejscie innym. Kwesturze wpadła na domysł pomieniona petycja. Przedsięwzięto zatem rewizję i znaleziono w samej rzeczy adres z podpisem przeszło ośmiu tysięcy petentów. Chciała wprawdzie policja pociągnąć do odpowiedzialności tych, którzy podpisali, lecz zaniechała tego dla wielkiej liczby skompromitowanych, tudzież iż były między nimi wysoko położone osoby. Poprzestali zatem na zabranie petycji i uwięzieniu właściciela kawiarni. Równocześnie nadeszło doniesienie z Bergamo, że i tam zabrano podobny adres o 2341 podpisach.

Tymczasem zapewniają świątami tej rzeczy, że nie tylko w Medyolanie ale we wszystkich większych miastach zbierają się podobnie podpisy i że juz przeszło setki tysięcy mieszkańców podpisało rzeczoną petycję; tak, że rząd nie jest juz w stanie temu zapobiedz. Mazzini postarł się juz także w Londynie, aby jednocześnie z wysłaniem, sam adres był drukiem ogłoszony.

Niemce.

(Ministerjum spraw zagranicznych w Pruszech. — Stosunki z Sardynią.)

Gazeta wiedeńska z 19. b. m. pisze: Mylną jest pogłoska, że baron Schleinitz, k. pruski minister spraw zagranicznych juz teraz może być uważany jakby przeszedł na stan spoczynku. Baron Schleinitz prowadzi administrację swego departamentu tak jak ją pierwiej prowadził, a wszystkie kwestye o ile nie odnoszą się do zewnętrznych formalności bywają mu regularnie przesyłane. To tylko jest pewna, że pan Schleinitz opuści swoją posadę d. 1. października a hr. Bernstorff wstąpi na jego miejsce.

— *Staatsanzeiger für Württemberg*, zaprzecza doniesieniu *Opinione* i kilku innych włoskich dzienników, że gabinety, Sztutgartski, Mnichowski i Meklenburski dokładają wszelkiego starania, aby związek niemiecki zerwał stanowczo z Sardynią. Rzeczony artykuł wyjaśnia raz jeszcze cały tok stosunków między postem sardyńskim a wirtemberskim, i zapewnia stanowczo, że baron Hügel, minister, w swoich wyjaśnieniach na posiedzeniu izby deputowanych, wyłożył rzecz wiernie i dokładnie, a nadto zwrócił uwagę deputowanego Höldera na pismo, które królewski poseł związkowy, na zlecenie rządu, przesłał reprezentantowi Sardynii przy związku. — Mylą się rzeczony włoskie organa, gdy obwiniają ministra, że w obec izby przemilczał niektóre okoliczności tej kwestyi.

Rosya.

(Mianowanie generał-gubernatora Warszawy.)

Petersburg, 12. sierpnia. Mianowanie generał-adjutanta Aleksandra Daniłowicza Gerstenzweig wojennym generał-gubernatorem Warszawy w miejsce generała Paniutyna, uważają tu jako drugą koncesyę dla Polaków, albowiem mianowanie generała Lamberta; namiestnikiem, było także dopełnieniem powszechnego życzenia.

Hrabia Lambert, jest rodem Francuz, katolik, a matka jego Polka. Wielu starszych generał-adjutantów warszawskich nie posiadało tych zalet. Generał Gerstenzweig, czy Gersztenzweig odznacza się usposobieniem liberalnem, i łagodnem, w traktowaniu stosunków polskich i wydarzeń. Jest on dyżurnym generałem w sztabie Jego cesarskiej Mości, szef inspektoratu w ministerjum wojny, i członkiem komitetu reform armii, posiada zupełne zaufanie Cesarza, i jest znany jako człowiek uczciwy i dobry. Z początku mówiono, że on, obok hr. Lamberta, obejmie naddwództwo wojsk w Polsce stojących, a w tem o tyle jest prawdy, że czynni dowódcy korpusów, pod względem politycznym muszą być posłuszni wojennemu generał-gubernatorowi.

Księstwa Naddunajskie.

(Wybory w Serbii. — Wyjazd księcia do Kragujewacza.)

Belgrad, 13. sierpnia. Wybory do Skupczyny pokończyły się w całym księstwie. Dziś rano wyjechał stąd minister prezydent do Kragujewacza gdzie przez ciąg Skupczyny wszyscy ministrowie bawic będą. — Na jutro zapowiedziany jest wyjazd księcia, a po jutrze udają się tam i wszyscy deputowani i radcy.

Belgrad, 14. sierpnia. Dziś o 6 zrana zapowiedziały działa wyjazd księcia do Kragujewacza. Z księciem odjechali minister spraw wewnętrznych i kilku senatorów; drudzy ministrowie odjechali wczoraj, a reszta senatorów odjeżdża jutro. W czasie odjazdu występował wojsko w paradzie, a wielu urzędników i obywateli wyprowadzali księcia aż do Rakowicy trzy mile za Belgradem. We wtorek d. 20. b. m. otwiera książę Skupczynę, a mowę od tronu ułożył książę sam.

Kragujewacz, 3. (15. sierpnia.) Dziś o 7 wieczorem wjechał książę Jego Mość konno do naszego miasta, a lud z uniesieniem go witał — donosi *Ost und West*.

Turcyja.

(Doniesienia z Konstantynopola.)

Konstantynopol, 15. sierpnia. Sultán przyjął łaskawie deputacyę moldawsko-włoską, która przybyła złożyć hołd imieniem księcia Couzy. Naczelnik deputacyi Balsze otrzymał order Medzydie 1 klasy. Generał Montebello oczekiwany w przyszły wtorek, z powinszowaniem od Cesarza Francuzów. Generał angielski Codrington podobnie oczekiwany, jak i jeden z generałów pruskich. Na mszy w kaplicy francuskiej w dzień imienia Cesarza Napoleona nigdy jeszcze nie było tak wielkiego tłumu osób, jak w tym roku.

Książę Albert pruski używa kąpieli w Mehadji. Zwiedził Szumłę i oglądał miejsca bitw z r. 1854.

W kwestyi rozgraniczenia ujść Dunaju, pomiędzy Multanami a Turcyą komisya oświadczyła się na stronę Porty.

Porta chcąc przywieść do skutku ogłoszony przed kilku miesiącami plan operacyi finansowych, przedsięwzięto utworzyć bank narodowy. W Tebritz wybuchła cholera. W Dardanelach jej nie było, jak mylnie głoszono.

— Internacyonalna komisya rozwiązała się; komisarz angielski odjechał do Sarajewa, francuski do Raguzy, z kądem jedzie na Wenecyę i Wiedeń do Paryża.

A z y a.

(Cudzoziemcy w Pekinie. — Nowy port. — H. Eulenburg w Tientsynie. — Wiadomości bieżące.)

Hongkong, 28. czerwca. Wiadomości z Pekinu są optymistyczne; zgoda i porozumienie między chińskimi władzami i repre-

zentantami obcych mocarstw dobre, gorsze są z Niu-Czwan z nowo utworzonego portu w Mandzuryi, bo okolica jest płaska i bagnista; trudno dostać bydła rzeźnego i owoce są rzadkie; jednak w innym względzie widoki dla nowego placu handlowego nie są niepomyślne. Z Tientsynu donoszą, że pruski poseł hrabia Eulenburg wchodzi w układy z Czunganem, gdyż jak słychać, nadaremne były jego zabiegi uzyskać od władz w Tientsynie pozwolenia, ażeby mógł odbyć podróż do Pekinu.

Z Szanghaj donoszą, że takzwana chińska legia cudzoziemska złożona powiększej części ze zbiegłych majtków europejskich, która zostawała w służbie cesarskiej, zostawszy zredukowaną na 70 ludzi po nieszczęśliwym natarciu na Tsing-pu, w którym straciła 23 ludzi, została zwinięta. Resztę ujęto i oddano konsulom do których należą. W okolicy Szanghae wydarzają się częste łupiestwa i rozboje; najbardziej narażeni są na rabunek ludzie co skupują jedwab. I korsarze pojawiają się na rzece; wyprawiono już angielską łódź kanonierską, ażeby wysledzić ich kryjówki.

Z początkiem października mają ustąpić europejskie wojska z Kantonu, a chińskie władze zajmują się już teraz wojskową obroną miasta i w tym zamiarze zakupują tu i w Makao działa.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Fiuma, 19. sierpnia. Wczoraj przyszedł telegrafem rozkaz wypuścić na wolną stopę uwięzionych dnia 31. lipca członków kongregacji municypalnej Melkovicza i Karinę.

Kalisz, 10go sierpnia. Wczoraj po uwięzieniu tutejszego aptekarza nastąpił groźny rozruch. Znieważono patrol. Mnóstwo kobiet ubranych w stroje narodowe obstępilo pułkownika żądając, aby uwięzionego wypuścić na wolność. Zbiegowisko stało się coraz groźniejszym, aż cała załoga wystąpiwszy zagroziła, że będzie dawać ognia. Aresztowano wiele osób.

Wiadomości handlowe.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów od 16. do 31. lipca b. r. na targach w Brzeżanach, Bóbrce, Kozowie, Przemyslanach, Podhajcach i Rohatynie.

	Miejsce targu											
	Brzeżany		Bóbrka		Kozowa		Przemyslan		Podhajce		Rohatyn	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	4	20	3	20	4	.	4	.	3	88	4	50
" żyta . . .	2	50	2	50	2	.	2	40	2	25	3	45
" jęczmienia . .	1	60	1	50	1	50	2	.	1	35	2	70
" owsa . . .	1	.	1	20	1	.	1	.	1	10	1	15
" hreczki . . .	2	10	2	.	2	.	2	20	2	.	2	70
" kukurudzy	3	.	2	75	.	.	2	88	3	44
" kartofli . . .	1	60	1	.	.	60	.	.	1	.	1	10
Cetnar siana	95	.	80	.	80	1	.	1	20	.	90
" wełny . . .	36	42
" nasienia konicza	31 50
Sąg drzewa twardego	4	50	6	50	8	.	5	.	6	72	5	4
" " miękkiego	3	15	5	40	6	80	3	40	.	.	3	36
Funt mięsa wołowego	.	13	.	12	.	9	.	14	.	12	.	12
Mas okowity	70	.	45	.	42	.	35	.	42	.	94

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Potocki Aug., z Warszawy — Hr. Potocki St., z Brzeżan. — Paygert Adam, z Sidorowa. — Prawecki Eustachy, z Brzeżan. —

Bernatowicz Wład., z Podola. — Hohendorf Kal., z Szutrominiec. — Rubczyński Wład., z Jasniszcza. — Varnau Kon., ks. mold. pułkownik, i hr. Ventura Pol., ks. mold. pułkownik, z Jas.

Hotel europejski: Wiśniewski Wik., z Strzeliska. — Abgarowicz Teod., z Bratszowa. — Spendakowski Karol, z Maydan.

Hotel angielski: Serwatowski Alb., z Raytaraniec. Hotel Kuhna: Wołodkiewicz Mikołaj, z Rosochat.

Pod Tygrysa: Zbrozek Adam, z Wierbiaża. Hotel krakowski: Zwolski Julian, z Bryniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. sierpnia.

PP. Matkowski Jan, do Weldzirza. — Zahaydakowski Franc., do Nowosiółek. — Hr. Dziechuszycki Stan., do Niestuchowa. — Chwalibóg Jan, do Lipowca. — Paygert Adam, do Drezna. — Mniszek Tytus, do Rosyi. — Hohendorf Kal., do Przemysła. — Schlegel Lubin, do Kopatyna. — Wiśniewski Leon, do Płochowa. — Hr. Ventura Pol., ks. mold. pułkownik, do Jas. — Haekensöllner Leop., c. k. porucznik, do Podkamienia. — Grafenried-Burgenstein Alfred, szwajc. rotmistrz, do Szwejcarji.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. sierpnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god zrana	327.46	+ 14.4	81.7	południowy	si. pogoda
2. god. po poł.	327.17	+ 22.8	43.3	połud.-zach.	" pochmurno
10. god. wiecz.	326.94	+ 16.7	74.7	"	" pogoda

T E A T R.

We czwartek 22. sierpnia przedstawienie gimnastyczne pana Meergarte i jego dwóch pudłów Kastor i Polux. Poprzedzi „Jęcy Carowej“, i „Córka z pierwszego małżeństwa“, komedye.

Kurs lwowski.

Dnia 21. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	6	52	6	59
Dukat cesarski . . .	6	58	6	64
Półimperyal zł. rosyjski . . .	11	30	11	45
Rubel srebrny rosyjski . . .	2	17	2	19
Talar pruski . . .	2	6	2	9
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	80	60	81	20
" " m. k. za 100 zł.	84	60	85	25
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	144	50	146	—
Galicyskie obligacje indemnizacyjne	65	75	66	50
5% Pożyczka narodowa . . .	80	—	81	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21. sierpnia.

	Instytut				Za kupon wypada
	kupuje		sprzedaje		
	zł.	c.	zł.	c.	
Dawne prócz kuponów 100 po w.	84	84	85	47	— 58 1/2
Nowe " " 100 " "	80	80	81	40	— 55 5/8

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 21. sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 80.35. Metaliki po 5% za 100 zł. 67 65; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicji —; Bukowiny —; Akeye Banku narodowego sztuka 739.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 174.40; niższo-austr. towarzystwa eskomowego —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. —. Lipsk za 100 talarów —. —. Londyn za 10 funtów szterl. 138.15. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. —. Paryż za 100 fr. —. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.67, dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —. półkorony —. —. Srebro 137 25.

KRONIKA.

W Warszawie, pisze „Ost und West“ znaleziono sławiański manuskrypt na pergaminie z jedynastego wieku. Zawiera psalmy Dawida, które tłumaczył Michał Greczyna, biskup kijowski zmarły w roku 1020.

— Kijowski telegraf donosi, że w Besarabii pojawiły się miejscami szczególniejszego rodzaju potąd nieznanne myszy. Żyją gromadnie sotkami, a żarłoczne niezmiernie, że wszystkie zasiewy niszczą; a są przytem tak zuchwałe, że się nawet na ludzi rzucają i kasażą. Wzięto się teraz do ich wygubienia.

(Bezimienny kometa z roku 1861.) Przedtem, nim kometa gołem okiem widziano, już astronomowie naprzód go przez szkła i teleskopy opatrywali i światu wszystkie właściwości jego zapowiedzieli. Lecz tegoroczny wyleciał jak z procy, tak niespodzianie, że przeciwnie świat cały patrzył wprzód na kometa, nim go astronomowie na instrumencie swoje pochycili. Dla tego też bezimienny splanął w odmetach świata, zostawiając po sobie tę tylko osobliwość, że jądro jego wyglądało jak słońce u pyrotechników, którego promienie w okół się kręca, nie zaś jak jest u innych, gdzie jądro wygląda wydrążone jak czarka. Tak przynajmniej twierdzi p. Chacornac i dodaje, że ta osobliwość może bardzo zamącić teorię planetarną astronomów. Ale co o tym planecie wiedzą z pewnością jest, że to nie był kometa z roku 1556 Fabrycego, bo przecież nikogo z monarchów nie przestraszył, ażeby jak wtedy Karol V.

uciekl się z tronu do klasztoru. Paryż jednak utrzymuje, że co się nie stało, jeszcze się stać może, bo głos komety zwykle po roku odtętaia i za przykład kładą, że kometa z roku 1511 odezwał się w kampanii rosyjskiej w rok później; kometa z 1359 odezwał się w kampanii włoskiej także rok później; a nie przeżyliśmy jeszcze roku 1862, ażeby już tak z pewnością twierdzić, że komety nic na przyszłość nie wróżą. „A jakoś uwierzył, tak ci się i stanie“ cytują z pisma; szkoła Puysegura buduje cały system medycyny na tem: „byleś wierzył, będziesz zdrów“, kto więc w komety wierzy, temu się i sprawdzają. Małgorzata de Valois w roku 1530 nie pierwsza dla tego umarła, że wierzyła, iż ówczesny kometa zapowiadał śmierć głowie koronowanej, bo czternaście lat przedtem umarł Ferdynand Katolik, także z tej samej przyczyny. Wszak-ci i kometa Donatego wyraźnie przepowiedział wygnanie z Hajty Faustyna I., bo powłok tego komety wyglądał zupełnie jak pióropusz Geffrarda, a cóż pewniejszego, wołają, jak że kometa z 1861 już dziś się sprawdzać zaczyna, z zerwaniem unii Stanów sprzynierzonych. Nie ma na zabobony leku; więc też prawda co Arago mówi: „Gwiazd, co kometami zowią, jest na niebie tyle, co ryb w morzu; więc można powiedzieć: nie ma komety bez nieszczęścia obok, i nie ma nieszczęścia bez komety przy nim“, bo i nieszczęść na świecie tyle, co ryb w morzu.